

POSTANOWIENIE

11 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Jacek Grela

na posiedzeniu niejawnym 11 lipca 2023 r. w Warszawie,

w sprawie z powództwa J. M. i A. M.

przeciwko Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej

w S.

z udziałem interwenientów ubocznych po stronie pozwanej: K. C. i następców

prawnych: Z. B.: A. B. i A. S.

o zapłatę i ustalenie,

na skutek skargi kasacyjnej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki

Zdrowotnej w S.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie

z 19 listopada 2021 r., I ACa 649/21,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł, a na rzecz powódki 2700 (dwa tysiące siedemset) zł, kosztów postępowania kasacyjnego, w każdym przypadku z odestakami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego orzeczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty;

3. oddala wniosek interwenienta ubocznego K. C. o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Siedlcach wyrokiem z 28 listopada 2019 r. zasądził od Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w S. na rzecz J. M.: tytułem zadośćuczynienia kwotę 1 000 000 zł z ustawowymi odsetkami od 4 lipca 2012 r. do 31 grudnia 2015 r. i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, tytułem odszkodowania kwotę 74 637,80 zł z ustawowymi odsetkami od 4 lipca 2012 r. do 31 grudnia 2015 r. i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, tytułem miesięcznej renty: kwotę 6 200 zł płatną z góry do 5 dnia każdego miesiąca, poczynając od 4 lipca 2012 r. do 30 września 2014 r. z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, płatną do rąk A. M., jako przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda; kwotę 7 500 zł płatną z góry do 5 dnia każdego miesiąca, poczynając od 1 października 2014 r. z ustawowymi odsetkami do 31 grudnia 2015 r., a następnie ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, płatną do rąk powódki, jako przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda; z uwzględnieniem wypłat w kwotach po 5 000 zł miesięcznie, dokonywanych zgodnie z postanowieniem Sądu Okręgowego w Siedlcach z 6 grudnia 2013 r. w przedmiocie zabezpieczenia roszczenia powoda o rentę (pkt I); zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 100 000 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od 4 lipca 2012 r. do 31 grudnia 2015 r. i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty (pkt II); ustalił, że pozwany ponosi odpowiedzialność wobec powoda za szkody mogące pojawić lub ujawnić się w przyszłości w związku z niewłaściwie przeprowadzonym porodem (pkt III); oddalił powództwo powoda w pozostałej części (pkt IV); nakazał pozwanemu wpłacić kwoty z tytułu zadośćuczynienia i odszkodowania zasądzone na rzecz powoda w punkcie I wyroku oraz kwotę określoną w punkcie V wyroku z tytułu zwrotu kosztów procesu na rachunek bankowy założony na warunkach określonych przez właściwy Sąd Rodzinny, a skuteczność wypłat dokonywanych z tego rachunku przez przedstawiciela ustawowego małoletniego powoda uzależnił od każdorazowego zezwolenia Sądu Rodzinnego (pkt VII).

Wyrokiem z 19 listopada 2021 r. Sąd Apelacyjny w Lublinie zmienił wyrok Sądu Okręgowego jedynie w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach i oddalił apelację pozwanego i interwenienta ubocznego K. C. w pozostałej części.

W skardze kasacyjnej pozwany, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, wskazał na przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c.

Zdaniem skarżącego w sprawie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, a skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (zob. postanowienie SN z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Powołanie się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości, określenia zakresu koniecznej wykładni, wykazania, że wątpliwości interpretacyjne mają poważny charakter i wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, a jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń,

dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (zob. m.in. postanowienia SN: z 15 października 2002 r. II CZ 102/02; z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07 i z 8 lipca 2008 r., I CSK 111/08).

Skarżący nie wykazał powołanej we wniosku przesłanki w rozumieniu powyżej wyjaśnionym. Nie należy zrównywać wielokierunkowości stosowania prawa w niejednakowych stanach faktycznych oraz różnorodności orzecznictwa - naturalnej i uzasadnionej - z rozbieżnością orzecznictwa, zasadniczo niepożądaną i wymagającą krytycznej oceny oraz ewentualnej eliminacji. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania opartego na przyczynie przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. nie jest więc wystarczające przytoczenie spraw i oznaczających je sygnatur bez wykazania, że rozbieżność w orzecznictwie rzeczywiście występuje, że jest istotna i że wyraża się odmiennością rozstrzygnięć wydanych w takich samych lub bardzo podobnych okolicznościach faktycznych i prawnych (zob. postanowienie SN z 17 czerwca 2015 r., III CSK 59/15). Takich argumentów skarżący nie przedstawił. Należy wskazać, iż nie jest rzeczą Sądu Najwyższego przy ocenie, czy skarga kasacyjna powinna być przyjęta do rozpoznania, doszukiwanie się juredycznej argumentacji mającej wykazać, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów.

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., gdy w sprawie doszło do kwalifikowanego: oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy. Konieczne było zatem wykazanie, że Sąd drugiej instancji w sposób oczywisty naruszył przepis jasny i jednoznaczny, którego wykładnia i stosowanie nie budzi żadnych wątpliwości (zob. m.in. postanowienia SN: z 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49 i z 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07).

Wywody, zawarte w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, sprowadzają się do polemiki z zaskarżonym orzeczeniem, nie zaś wykazania, że przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia popełniono uchybienia

w zakresie stosowania prawa, które miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom. Uzasadnienie wniosku stanowi w istocie próbę zaangażowania Sądu Najwyższego do kolejnej weryfikacji instancyjnej prawidłowości dokonania przez Sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych i oceny prawnej w sprawie, co nie jest celem postępowania kasacyjnego i nie może skutecznie uzasadniać wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 w zw. z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

O kosztach interwenta ubocznego orzeczono na podstawie art. 107 w zw. z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

[S.J.]

[ms]

